

Phẩm 3: NHẤT THỪA (Phần 1)

Lúc bấy giờ, sau khi nghe Thánh giả Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi Pháp vương tử hỏi như thế rồi, Đức Thế Tôn bảo:

–Lành thay, này Pháp vương tử! Lành thay, này Văn-thù-sư-lợi! Nay ông khéo hỏi Đức Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri về pháp môn thực hành sâu xa của Bồ-tát. Vì sao? Này Văn-thù-sư-lợi! Vì ông thấy thật nghĩa các pháp bảo đang hiện hữu rõ ràng, không có nghi ngờ, hoàn toàn đạt đến bờ kia của Đệ nhất Trí tuệ ba-la-mật. Nay, vì muốn đem lại lợi ích cho vô số chúng sinh để họ đi vào đạo Vô thượng của Bồ-tát nên mới hỏi điều đó.

Này Văn-thù-sư-lợi! Ông lại có thể vì chúng sinh trong đời vị lai mà đốt lên ngọn đuốc lớn, quét sạch tăm tối nên mới hỏi pháp này.

Hay thay, hay thay, này Văn-thù-sư-lợi! Giờ ông hãy lắng nghe, ta sẽ nói pháp môn hạnh phương tiện nhanh chóng rốt ráo của Bồ-tát.

Văn-thù-sư-lợi bạch Đức Phật:

–Lành thay, bạch Thế Tôn! Xin Thế Tôn thuyết giảng, con rất muốn nghe.

Bấy giờ, các đại chúng Bồ-tát nhất tâm đồng thanh bạch Đức Phật:

–Lành thay, bạch Thế Tôn! Chúng con rất muốn được nghe.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn muốn thuyết pháp này, nên bảo đại chúng rằng:

Này các thiện nam! Nếu có thiện nam, thiện nữ nào thành tựu hoàn toàn mười hai pháp thì có khả năng phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Những gì là mười hai pháp?

1. Tự tánh tin pháp Đại thừa, để từ bỏ tâm Tiểu thừa thấp kém nên phát tâm Bồ-đề.

2. Tự tánh thành tựu đại Bi rộng lớn, để muốn đầy đủ các hạnh nên phát tâm Bồ-đề.

3. Tâm ngay thẳng, hạnh căn bản vững chắc, để nhằm chán sinh tử, hướng đến bờ kia nên phát tâm Bồ-đề.

4. Khéo tích tập các công đức, vì muốn tu đầy đủ các hạnh nguyện nên phát tâm Bồ-đề.

5. Khéo cúng dường các Đức Phật, vì muốn phát khởi tốt các hạnh nên phát tâm Bồ-đề.

6. Ba nghiệp thân, khẩu, ý thanh tịnh, để lìa bỏ tất cả ác hạnh nên phát tâm Bồ-đề.

7. Xa lìa những bạn ác, vì muốn gần gũi những bạn tốt nên phát tâm Bồ-đề.

8. Nghe pháp, rồi y theo pháp tu hành, vì không đối gạt chúng sinh nên phát tâm Bồ-đề.

9. Vì muốn lợi ích cho tất cả, tích chứa của cải nhưng không tham lam keo kiệt nên phát tâm Bồ-đề.

10. Vì được các Đức Phật gia hộ, vì xa lìa các ma oán nên phát tâm Bồ-đề.

11. Đối với những chúng sinh thường khởi lòng Từ bi rộng lớn, có thể xả bỏ tất cả trong ngoài các vật, để xa lìa tánh keo kiệt, đố kỵ nên phát tâm Bồ-đề.

12. Vì đầy đủ năng lực pháp hành có thể thành tựu các công đức, nên phát tâm Bồ-đề.

Này thiện nam tử! Đó gọi là mười hai pháp vi diệu. Nếu thiện nam hay nữ nào

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thành tựu được mười hai pháp này mới có thể phát tâm cầu đạo Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Này thiện nam! Lại có mười hai pháp thù thắng, nếu Bồ-tát thành tựu được thì mới gọi là phát tâm cầu Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Những gì là mười hai?

1. Tâm an ổn, làm cho tất cả chúng sinh được an lạc nên phát tâm Bồ-đề.
2. Tâm thương xót, tức là khi người khác mang đến đến cho mình thêm nhiều điều xấu thì ta hãy nhẫn nhục giúp đỡ họ, chớ sinh ý nghĩ khác, nên phát tâm Bồ-đề.
3. Tâm đại Bi, vì gánh nặng cho chúng sinh nên phát tâm Bồ-đề.
4. Tâm đại Từ rộng lớn, vì nhỏ sạch tất cả khổ đau trong đường ác nên phát tâm Bồ-đề.
5. Tâm thanh tịnh, đối với các thừa khác không sinh tâm thỏa mãn, lạc thú nên phát tâm Bồ-đề.
6. Tâm không nhiễm, vì xa lìa tất cả cấu đục phiền não nên phát tâm Bồ-đề.
7. Tâm trong sáng, vì cầu tự tánh Vô thượng thanh tịnh sáng chiếu nên phát tâm Bồ-đề.
8. Tâm huyền, có khả năng biết các pháp hoàn toàn không có gì cả nên phát tâm Bồ-đề.
9. Tâm không vật, có thể biết tất cả đều không có sở hữu nên phát tâm Bồ-đề.
10. Tâm vững chắc, đối với trong các pháp không bị lay động nên phát tâm Bồ-đề.
11. Tâm không thoái lui, có thể chứng các pháp hoàn toàn rốt ráo nên phát tâm Bồ-đề.
12. Tâm cứu độ tất cả chúng sinh mà không nhầm chán, theo giáo pháp tu hành nên phát tâm Bồ-đề.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói lại kệ rằng:

*Hỡi các Thiện nam tử
Nếu có chúng sinh nào
Muốn tu các pháp thắng
Thành tựu pháp vô cấu
Ở giữa oán và thân
Tâm Từ bi bình đẳng
Những Bồ-tát như thế
Đúng phát tâm Bồ-đề.
Nếu có chúng sinh nào
Đã trong vô lượng kiếp
Dẫn dắt ác tri thức
Cúng dường Thiện tri thức
Giữ gìn pháp Bồ-tát
Khởi các hạnh nguyện lớn
Những Bồ-tát như thế
Đúng phát tâm Bồ-đề.
Nếu có chúng sinh nào
Nghĩ về đời quá khứ
Việc vô lượng ức kiếp
Vững chắc như núi chúa*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tâm siêng năng không chán
Thường tu hành không nghỉ
Những Bồ-tát như thế
Đúng phát tâm Bồ-đề.
Nếu có chúng sinh nào
Xa lìa các pháp ác
Tâm Từ bi đầy đủ
Tâm an ổn thành tựu
Dạy bảo các chúng sinh
Tất cả các đường thiện
Những Bồ-tát như thế
Đúng phát tâm Bồ-đề.
Nếu có chúng sinh nào
Thấy những bậc Thắng trí
Nghĩ đến đại Bồ-đề
Công đức Vô thượng thắng
Muốn đổi các thừa khác
Tâm sạch không chút uế
Những Bồ-tát như thế
Đúng phát tâm Bồ-đề.
Bồ-tát được tâm tịnh
Lìa hư dối phân biệt
Xem thế gian, Niết-bàn
Bình đẳng không sai khác
Tuy hành hóa chúng sinh
Như thấy cảnh trong gương
Người phát tâm như thế
Thật là tâm Bồ-đề.
Đã lìa lỗi phiền não
Tất cả những trần lao
Trí thanh tịnh hư không
Không bị nhuộm dơ bẩn
Các tướng hằng tịch diệt
Ra khỏi đường ngôn ngữ
Đó gọi tu đầy đủ
Tâm Bồ-đề thanh tịnh.
Những Bồ-tát như thế
Không lâu ngồi đạo tràng
Đắc đại Đà-la-ni
Biện tài không ai bằng
Đủ ba hai tướng quý
Thân tám mươi vẻ đẹp
Được ở trong công đức
Bản tánh của chư Phật.

Lại nữa, này Văn-thù-sư-lợi! Đại Bồ-tát có thể trụ trong công đức thù thắng như

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thế, thì có mười hai hạnh bố thí vi diệu, có lợi ích lớn mau chóng đến Bồ-đề. Bồ-tát nên thực hành Bố thí ba-la-mật.

Những gì là mười hai?

1. Bố thí có thể mau chóng tăng trưởng lợi ích, công đức Vô thượng Bồ-đề, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

2. Bố thí được sinh ở nơi giàu có đầy đủ, trong tay tuôn ra vô số của báu, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

3. Bố thí tùy theo lời nguyện sẽ được sinh ở nơi Đế Thích, Phạm thiên, vua và những nhà quyền quý, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

4. Bố thí lìa tất cả lỗi tâm keo kiệt, tham lam, xả bỏ các hữu, không sinh lời nguyện hưởng lạc, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

5. Bố thí có thể xả bỏ sự trói buộc tham đắm ở thế gian, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

6. Bố thí được ra khỏi loài ngạ quỷ, lìa các đường ác, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

7. Bố thí được xa lìa nhiều người cùng với súc vật thế gian, có khả năng đạt được Bồ-đề, không chung cùng với súc vật, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

8. Bố thí được chúng sinh khen ngợi, tâm rất vui mừng, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

9. Bố thí có thể xả bỏ trong ngoài, thực hành theo hạnh Đức Phật, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

10. Bố thí thì đối với trong mọi việc ái dục có thể xa lìa tâm trói buộc, cấu uế, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

11. Bố thí có thể thực hành đầy đủ Bố thí ba-la-mật Vô thượng, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

12. Bố thí có thể thực hành theo lời dạy của Như Lai và thành tựu sở nguyện, cho nên Bồ-tát phải thực hành Bố thí ba-la-mật.

Này thiện nam! Đó là mười hai pháp tu hành Bố thí ba-la-mật, được lợi ích lớn của Đại Bồ-tát, hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn dùng kệ tụng khen ngợi Bố thí ba-la-mật như sau:

Muốn cầu đạo Vô thượng

Tu hành các công đức

Bỏ keo kiệt, tham lam

Bố thí là bậc nhất.

Phật tử hành tâm Xả

Thấy người đến cầu xin

Hãy sinh tâm vui mừng

Tất cả không luyến tiếc

Đất nước và vợ con

Cho đến chức vua trời

Da thịt và tay chân

Đầu mắt các tửu não

Mắt thanh tịnh trong sáng

Cho rồi tâm vui vẻ

Hành tâm xả như thế

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Là thí Ba-la-mật,
Tất cả chư Như Lai
Đầy đủ các công đức
Trọn vẹn đạo Niết-bàn
Đều do bố thí vậy!
Cho nên những Phật tử
Muốn cầu đạo Vô thượng
Thường phải tu tâm Xả
Hành Thí ba-la-mật.
Bố thí được Bồ-đề
Không trụ ở thế gian
Cho nên các Bồ-tát
Thường thực hành tâm Xả.
Bố thí hết nghèo khó
Giàu đủ bầy tịnh tài
Hết keo kiệt, ghen ghét
Thanh tịnh Phật Bồ-đề,
Bố thí được đầy đủ
Thành tựu mười tự tại
Cho nên chư Như Lai
Khen ngợi hạnh bố thí.
Bồ-tát thấy lợi này
Được thành Ba-la-mật
Cho nên tu tâm Xả
Bố thí tất cả vật.*

Này thiện nam! Bồ-tát lại có mười hai phương pháp trì giới được lợi ích lớn. Bồ-tát nên thực hành Trì giới ba-la-mật.

Mười hai lợi ích của Trì giới ba-la-mật là gì?

1. Trì giới có thể giữ gìn các thiện căn, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
2. Trì giới được vào đạo Bồ-tát, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
3. Trì giới được giải thoát các sự trói buộc của phiền não, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
4. Trì giới có thể vượt qua tất cả các đường ác, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
5. Trì giới có thể dứt hết đau khổ của chúng sinh trong đường ác, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
6. Trì giới thì nghiệp thân, khẩu, ý không bị chư Phật Như Lai quả trách, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
7. Trì giới được chư Phật Như Lai thường khen ngợi, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
8. Trì giới có thể vào trong các cõi nhưng không buông lung, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.
9. Trì giới thì đem bố thí cho chúng sinh việc không sợ hãi, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

10. Trì giới được thành tựu nghiệp thiện của thân, miệng và ý, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.

11. Trì giới có thể đối với các pháp được tùy thuận tự tại, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.

12. Trì giới thành tựu nghiệp của Ba-la-mật công đức đến đệ nhất bờ kia, cho nên Bồ-tát phải thực hành Trì giới ba-la-mật.

Này thiện nam tử! Đó là mười hai pháp tu hành Trì giới ba-la-mật được lợi ích lớn, hồi hướng về quả vị Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác của Đại Bồ-tát.

Lúc bấy giờ, Đức Thế Tôn dùng kệ khen ngợi Trì giới ba-la-mật như sau:

*Muốn lìa các sinh tử
An ổn đến Niết-bàn
Tất cả Như Lai nói
Trì giới là đệ nhất.
Giới như ao nước mát
Hay sinh các hoa đẹp
Giới như lửa cháy mạnh
Thiêu đốt những cỏ xấu.
Giới, người khéo hành trì
Như chim bay trên không
Không sợ đạo sinh tử
Trong những nẻo đường ác.
Đường ác rộng độc lớn
Vô minh các La-sát
Thấy người trì tịnh giới
Cung kính bỏ tâm hại,
Tất cả chư Như Lai
An ổn trụ Niết-bàn
Chấm dứt các đường ác
Đều do trì giới vậy.
Vì thế, các Phật tử
Muốn cầu đạo Vô thượng
Giữ vững các gốc thiện
Trì giới ba-la-mật.
Bồ-tát nên tư duy
Sống hoàn toàn theo giới
Cởi bỏ dây phiền não
Đóng cửa những đường ác.
Nếu muốn trì tịnh giới
Phải nên như trâu đen
Vì giữ một chiếc lông
Thà chết không tiếc mạng,
Giữ các nghiệp cũng vậy
Đó chính là trì giới
Như Lai thường khen ngợi
Chỗ cầu được thành tựu.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Người hay trì tịnh giới
Có công đức như vậy
Cho nên các Bồ-tát
Thường phải giữ tịnh giới,
Thân, khẩu, ý thanh tịnh
Không làm các điều ác
Có thể đến Niết-bàn
Nhất thiết trí hiện tiền.
Trì giới không phóng dật
Các điều thiện vững chắc
Trong pháp được tự tại
Giữ sạch giới chư Phật,
Bồ-tát trì tịnh giới
Xem vật không oán, thân
Bình đẳng với quần sinh
Người thấy không sợ hãi.
Ta sống theo trì giới
Thường tu không phóng dật
Cho nên nay được là
Tất cả mọi đường ác,
Đến bờ kia đệ nhất
Như chỗ báu công đức
Vì thế, các Bồ-tát
Thường phải trì tịnh giới.
Bồ-tát nếu muốn cầu
Công đức Bồ-đề Phật
Trì giới như trâu đen
Chánh niệm không buông lung,
Những Bồ-tát như thế
Chính đó là người trí
Mau chóng đến bờ kia
Trụ Bồ-đề quả Phật.*

Này thiện nam! Bồ-tát đã tu hành các pháp như thế, lại có mười ba cách quán tu hành Nhẫn nhục ba-la-mật, được lợi ích lớn. Bồ-tát nên thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật. Mười ba lợi ích của Nhẫn nhục ba-la-mật là gì?

1. Hạnh nhẫn tức là nhẫn nại, chịu đựng mọi buồn phiền, có khả năng chứng tất cả pháp không, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

2. Hạnh nhẫn là không thấy có ta bị người khác hại, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

3. Hạnh nhẫn là không thấy chúng sinh có kẻ thân người oán, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

4. Hạnh nhẫn là không thấy thân ta, người bị tổn hại, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

5. Hạnh nhẫn là khi bị người lăng nhục hay khen ngợi tâm thường không bị dao động, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

6. Hạnh nhẫn có thể đoạn trừ phiền não và các kết sử, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

7. Hạnh nhẫn có thể đoạn trừ sân hận và các kết sử, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

8. Hạnh nhẫn có thể đầy đủ ba mươi hai tướng tốt và tám mươi vẻ đẹp, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

9. Hạnh nhẫn là có khả năng từ bỏ con đường ác, sinh lên cảnh giới Phạm thiên, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

10. Hạnh nhẫn có thể vượt qua các cảnh giới tổn hại, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

11. Hạnh nhẫn có thể chứng đắc được Tận trí và Vô sinh trí, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

12. Hạnh nhẫn có khả năng thu phục tất cả ma ác ở các cảnh giới, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

13. Hạnh nhẫn có khả năng thấy thân Như Lai có vô lượng công đức trang nghiêm, cho nên Bồ-tát phải thực hành Nhẫn nhục ba-la-mật.

Này thiện nam! Đó là mười ba cách quán chiếu, tu hành Nhẫn nhục ba-la-mật được lợi ích lớn, hồi hướng đến quả vị Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác của Đại Bồ-tát.

Khi ấy, Đức Thế Tôn liền dùng kệ khen ngợi Nhẫn nhục ba-la-mật như sau:

*Muốn vì các chúng sinh
Làm nơi về nương tựa
Khiến sinh tâm không sợ
Nhẫn nhục là đệ nhất.
Người hay hành nhẫn nhục
Người thấy đều vui vẻ
Kẻ thù bỏ tâm ác
Xem nhau là bằng hữu.
Tất cả các Như Lai
Thành tựu tâm bình đẳng
Chỗ chúng sinh nương tựa
Đều do hành nhẫn vậy.
Vì thế, các Phật tử
Muốn cầu đạo Vô thượng
Để mọi loài nương tựa
Nên nhẫn nhục vững chắc.
Nếu Bồ-tát muốn nương
Tất cả Bồ-đề Phật
Nên quán các pháp không
Chúng sinh không thể đắc.
Hành nhẫn nhục như thế
Đầy đủ công Đức Phật
Vì thế, các Bồ-tát
Thường phải tu nhẫn nhục.
Nếu Bồ-tát tu nhẫn*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nên lìa hai biên kiến
Không thấy thân ta, người
Có kẻ mất người được,
Như Lai từ bi lớn
Khen ngợi quán như thế
Cho nên các Bồ-tát
Thường phải tu nhẫn nhục.
Nếu muốn được Tận trí
Diệt các sử phiền não
Tu nhẫn không hèn nhát
Tâm thường không phân biệt.
Quán các pháp như thế
Thành Nhẫn ba-la-mật
Cho nên các Bồ-tát
Thường phải tu nhẫn nhục.
Bồ-tát muốn trang nghiêm
Tướng tốt thân Như Lai
Lại sinh thế giới Phạm
Ra khỏi các đường ma
Vui hành hạnh nhẫn nhục
Tất cả đều thành tựu
Cho nên các Bồ-tát
Phải nhẫn nhục vững chắc.
Sức nhẫn nhục tối thượng
Không hạnh nào qua được
Tất cả các công đức
Đều trong hạnh nhẫn nhục
Lực bốn ma khó định
Sức nhẫn tiêu diệt nó
Cho nên các Bồ-tát
Thường phải tu nhẫn nhục.*

